

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

Przedmiotowy system oceniania z biologii zawiera:

- I. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów.
 1. Formy sprawdzania osiągnięć uczniów,
 2. Zasady oceniania przedmiotowego.
- II. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów.
- III. Wagi ocen.
- IV. Zasady ustalania oceny śródrocznej/ rocznej.
- V. Sposoby informowania o osiągnięciach uczniów.
- VI. Ogólne wymagania edukacyjne z biologii.
- VII. Załącznik – „Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny”, dostępny u nauczycieli biologii.

Ad. I. 1) Formy kontroli i oceny uczniów z biologii

a) Prace pisemne:

- Krótki sprawdzian trwający 10-15 min obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji, nie jest zapowiadany (tak zwana „kartkówka”)
- Sprawdzian zapowiedziany trwający 20 - 45 minut obejmuje materiał z zakresu do 10 tematów lekcyjnych.
- Praca klasowa trwająca co najmniej 1 godzinę lekcyjną, obejmuje materiał z zakresu jednego działu programowego, jest poprzedzona lekcją utrwalającą:
 - test uzupełnień
 - test jednoznacznego wyboru
 - otwarta praca pisemna zawierająca odpowiedzi na 4-10 pytań
- Sprawozdania z doświadczeń, hodowli i zajęć terenowych.
- Karty pracy
- Opracowania na podstawie literatury i czasopism.

b) Prace domowe z biologii mają formę:

- Pracy pisemnej
- Opracowania ustnego
- Przygotowania referatu lub pomocy naukowej
- Doświadczenia
- Hodowli
- Zebrania materiału z natury (zielniki, muszle, pióra itd.)

c) Odpowiedź ustna. Podstawę oceny stanowi pełna i samodzielna odpowiedź ucznia na pytania według ustalonych wymagań programowych na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą. Do uzyskania określonej oceny wymagane jest 75%-100% poprawnych odpowiedzi. Uczeń ma obowiązek być przygotowanym do odpowiedzi ustnej z trzech ostatnich tematów lekcji.

d) Praca uczniów w czasie lekcji. Oceniane jest samodzielnie zgłoszony, lub zaproponowany przez nauczyciela:

- udział ucznia w merytorycznej dyskusji nad tematem lekcji,
- formułowanie poprawnych wniosków, problemów itp.
- redagowanie zapisu do zeszytu,
- rozwiązywanie zadań pisemnych,
- wykonanie rysunków, schematów, modeli itp.
- analiza treści środków dydaktycznych (rysunki, tablice, zdjęcia, okazy naturalne, obraz mikroskopowy).

Za każdą poprawną wyczerpującą odpowiedź uczeń otrzymuje "plus". Za błędną odpowiedź, lub jej brak, uczeń uzyskuje „ minus”. Plusy i minusy nie redukują się, ale po uzyskaniu określonej ich ilości są zastępowane oceną według następujących zasad:

Ocena	Liczba uzyskanych plusów/ minusów	
Celujący	Cztery plusy, uzyskane w czasie jednego tygodnia nauki (pięć dni roboczych)	
Bardzo dobry	Cztery plusy, uzyskane w czasie dłuższym niż jeden tydzień nauki (pięć dni roboczych).	
Dobry	Trzy plusy + jeden minus	Trzy plusy*
Dostateczny	Dwa plusy + dwa minusy	Dwa plusy* lub dwa plusy + 1 minus*
Dopuszczający	Trzy minusy + jeden plus	
Niedostateczny	Cztery minusy	

* ocena wystawiona po zakończeniu oceniania śródrocznego, w przypadku, jeśli uczeń do końca półrocza/ roku nie uzyska innych plusów, ani minusów.

Ad. I. 2) Zasady oceniania przedmiotowego z biologii określone zostały w:

Rozporządzeniu MEN z 10.06.2015r. Statucie LO w Świnoujściu. Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania w LO w Świnoujściu

Szczególne zasady oceniania z biologii:

Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie pisał zapowiedzianej

pracy kontrolnej, to musi uzyskać ocenę, z jej zakresu w terminie do 2 tygodni, od powrotu do szkoły, w formie określonej przez nauczyciela.

W półroczu muszą odbyć się minimum 2 zapowiedziane prace pisemne.

Ad. II. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów.

a) Oceny cząstkowe są wystawiane w poniższych kategoriach, opisanych nagłówkiem oraz wagą w dzienniku lekcyjnym:

samodzielna dłuższa odpowiedź ustna ucznia na zadawane przez nauczyciela pytania - **O**

praca klasowa – **PK**

sprawdzian – **S**

PPK/ PPS – poprawa pracy klasowej/ sprawdzianu,

kartkówka - **K**

praca w czasie lekcji - **PL**

praca domowa - **ZD**

praca diagnozująca wiadomości i umiejętności maturalne – **D**

UWAGA: Uczeń jest odpowiedzialny za uzyskanie ocen w każdej kategorii, poprzez systematyczny udział w lekcjach, pracach pisemnych i diagnostycznych, oraz odrabianie prac domowych.

b) Prace pisemne gromadzone są w czasie roku szkolnego przez nauczyciela, są one przeznaczone do wglądu dla ucznia, rodzica/opiekuna prawnego

c) Prace pisemne oceniane są kryterialnie. Arkusze z zadaniami zawierają punktację maksymalną poszczególnych zadań. Ocena jest obliczana na podstawie % uzyskanych punktów z maksymalnej liczby punktów.

Stosowane są wymagania % na poszczególne oceny:

ocena celująca	96 - 100%
ocena bardzo dobra	85 - 95%
ocena dobra	75 - 84%
ocena dostateczna	51 - 74%
ocena dopuszczająca	30 - 50%
ocena niedostateczna	0 - 29%

d) Ocenianie diagnoz. Prace diagnozujące z biologii są oceniane procentowo, wyniki prac diagnozujących nie wpływają na ocenę śródroczną i roczną ucznia.

Ad. III. Wagi ocen. Każdej częściowej ocenie przypisana jest określona waga:

wagę 3 - samodzielne dłuższe odpowiedzi ustne ucznia na zadawane przez nauczyciela pytania, prace klasowe, sprawdziany,

wagę 2 - kartkówki, praca w czasie lekcji,

wagę 1 - prace domowe

wagę 0 – prace diagnozujące

Ad. IV Zasady ustalania oceny śródrocznej i rocznej

a) Ocena roczna (śródroczna) jest średnią ważoną ocen częściowych, ocenę roczną (śródroczną) obliczamy według wzoru:

$(\text{suma stopni wagi } 1) \times 1 + (\text{suma stopni wagi } 2) \times 2 + (\text{suma stopni wagi } 3) \times 3$

$(\text{liczba stopni wagi } 1) \times 1 + (\text{liczba stopni wagi } 2) \times 2 + (\text{liczba stopni wagi } 3) \times 3$

b) Ocena wystawiana na koniec roku szkolnego uwzględnia wszystkie oceny częściowe z całego roku szkolnego, ocena śródroczna nie jest uwzględniana wśród ocen stanowiących podstawę oceny rocznej.

c) Na ocenę roczną mają wpływ wyniki w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, w sposób zgodny z zapisem w WSO.

Udział uczniów w konkursach, olimpiadach jest nagradzany:

1) etap szkolny – oceną bieżącą (celujący wagi 2) za najlepsze prace w danym konkursie;

2) etap rejonowy lub regionalny – oceną bieżącą (celujący wagi 3);

3) etap wojewódzki – podwyższeniem oceny klasyfikacyjnej śródrocznej/rocznej;

4) laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponad wojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej – otrzymaniem z danych zajęć edukacyjnych najwyższej rocznej oceny klasyfikacyjnej;

d) Przy ustalaniu ocen, średnia ważona obliczana jest z zaokrągleniem do części setnych. Na poszczególne oceny obowiązują następujące przedziały jej wartości:

niedostateczny	0 – 1,84
dopuszczający	1,85 – 2,70
dostateczny	2,71 – 3,70
dobry	3,71 – 4,70
bardzo dobry	4,71 – 5,50
celujący	5,51 – 6,0

e) Zasady poprawiania ocen.

Uczniowie są zobowiązani do systematycznego przygotowywania się do lekcji oraz zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy.

- Uczniowie mogą poprawiać oceny, z zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy – prac klasowych i sprawdzianów.
- W przypadku otrzymania oceny niezadowolającej z pisemnej pracy klasowej, bez względu na jej wysokość, uczniowie mają prawo napisać poprawę w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- Poprawa pisana jest tylko raz, w jednym terminie, dla wszystkich uczniów klasy.
- Uczniowie, którzy nie mogą uczestniczyć w pracy klasowej, z przyczyn usprawiedliwionych, piszą ją wraz z uczniami poprawiającymi wynik pracy.
- Uczniowie nieobecni na poprawie, bez względu na przyczynę, tracą możliwość poprawienia oceny. Uczniowie nieobecni (przy zachowanej ciągłości nieobecności) przez dłuższy czas z przyczyn usprawiedliwionych – na pracy klasowej i poprawie, piszą ją lub odpowiadają ustnie z zakresu pracy, w terminie i formie ustalonej z nauczycielem, nie późniejszym jednak niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły.
- Ocena uzyskana przez ucznia w wyniku poprawy jest ostateczna, ocena niższa od uzyskanej w wyniku pracy klasowej jest wpisywana do dziennika lekcyjnego w nawiasach – posiada wagę „0”. Ocena wyższa, uzyskana w wyniku poprawy wpisywana obok oceny z pracy klasowej, opisywana jako poprawa pracy klasowej/ sprawdzianu.

Ad. V Sposoby informowania o osiągnięciach uczniów:

- a) Informacje o ocenach udzielane są wyłącznie uczniowi oraz jego rodzicom, lub prawnym opiekunom.
- b) W czasie zebrań rodziców informacje o osiągnięciach ucznia z przekazuje wychowawca klasy
- c) W czasie "dni otwartych" nauczyciel udziela informacji bezpośrednio zainteresowanym rodzicom.

Ad) VI Ogólne wymagania edukacyjne z biologii.

Poziomy oczekiwanych osiągnięć ucznia

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
konieczne (na stopień dopuszczający) podstawowe (na stopień dostateczny)	rozszerzające (na stopień dobry) dopełniające (na stopień bardzo dobry i celujący)
obejmują treści i umiejętności	obejmują treści i umiejętności
• najważniejsze w uczeniu się biologii	• złożone i mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych
• łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego	• wymagające korzystania z różnych źródeł informacji
• często powtarzające się w procesie nauczania	• umożliwiające rozwiązywanie problemów
• określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej	• pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym
• użyteczne w życiu codziennym	• pozwalające łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Stopień dopuszczający można wystawić uczniowi, który przyswoił treści konieczne oraz niezbędne umiejętności. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Stopień dostateczny

Stopień dostateczny może otrzymać uczeń, który opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również proste zależności, a także próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Stopień dobry

Stopień dobry można wystawić uczniowi, który przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, a także wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach.

Stopień bardzo dobry

Stopień bardzo dobry może otrzymać uczeń, który opanował większość treści dopełniających. Potrafi wyszukiwać i selekcjonować informacje, rozwiązuje samodzielnie problemy, potrafi interpretować zjawiska i procesy biologiczne, wykazuje związki przyczynowo – skutkowe, argumentuje swoje poglądy.

Stopień celujący

Stopień celujący może otrzymać uczeń, który opanował treści dopełniające. Potrafi on selekcjonować i hierarchizować wiadomości, opanował wszystkie umiejętności szczegółowe przewidziane dla zrealizowanego zakresu materiału, lub/i z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, a także pod okiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze.